

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Districtului militar Nord-Caucasian din orașul Armavir din 04 decembrie 1941, în cauza penală în privința lui

*Țîmbalist Grigorii xxxxx, născut în xxxxx,
domiciliat la data condamnării în xxxxx.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Districtului militar Nord-Caucasian din orașul Armavir din 04 decembrie 1941, Țîmbalist Grigorii a fost condamnat în baza art.19, 58-1 lit. b) Codul penal al RSFSR și Decretul Prezidiumului Sovietului Suprem al URSS din 06 iulie 1941, pentru concurs de infracțiuni al pedepselor aplicate, la pedeapsa capitală, prin împușcare.

Potrivit sentinței, inculpatul Țîmbalist Grigorii a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că a îndemnat militarii sovietici să treacă de partea nemților și pregătea unui plan de trădare de patrie.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Țîmbalist Grigorii vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o și a declarat că odată cu începerea războiului a început a transporta pe caii săi, persoane evacuate în Tiraspol. Fiind mobilizat în cadrul Armatei Roșii a fost rănit în luptă și trimis la spital. În timp ce se afla acolo, într-adevăr a discutat cu alți răniți privind posibilitatea trecerii de partea nemților. A avut situații în care s-a gândit să o facă, însă i-a fost frică că primul glonte care îl va primi în spate, va fi al militarilor sovietici.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Districtului militar Nord-Caucasian din orașul Armavir din 04 decembrie 1941, cu încetarea procesului penal și reabilitarea

condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Recurentul a invocat că, sentința de condamnare emisă în privința lui Țîmbalist Grigorii este o încălcare flagrantă a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, care conform art.6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Țîmbalist Grigorii în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Țîmbalist Grigorii în conformitate cu art.3 al Legii RM nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele raționamente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Districtului militar Nord-Caucazian din orașul Armavir din 04 decembrie 1941, Țîmbalist Grigorii a fost condamnat în baza art.19, 58-1 lit. b) Codul penal al RSFSR și Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 06 iulie 1941, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa capitală, prin împușcare.

Din conținutul sentinței rezultă că, Țîmbalist Grigorii a fost judecat pentru tentativă de trădare de patrie, exclusiv în baza declarațiilor acestuia, fără a fi audiați martori în ședința de judecată, fără a fi cercetate alte probe, precum și fără participarea apărătorului, astfel, încălcându-se flagrant drepturile și libertățile omului. Erorile menționate, instanța

de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Țîmbalist Grigorii în baza art.19, 58-1 lit. b) Codul penal al RSFSR și Decretul Prezidiumului Sovietului Suprem al URSS din 06 iulie 1941, cu casarea acesteia, urmând, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile atacate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Districtului militar Nord-Caucazian din orașul Armavir din 04 decembrie 1941, în privința lui **Țîmbalist Grigorii xxxxx**, condamnat în baza art.19, 58-1 lit. b) Codul penal al RSFSR și Decretul Prezidiumului Sovietului Suprem al URSS din 06 iulie 1941, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 februarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor